

SARDAR PATEL UNIVERSITY
MA (III Semester) Examination
2012
Thursday, 6th December
2.30 - 5.30 pm

PA03ESOC03 - Environmental Sociology : An Introduction

Note: Attempt all questions.

Total Marks : 70

Q.1 Fill in the blanks with appropriate option. Write answer in answer book. [10]

1. The second Global Conference was organised at Rio-de-Janero in _____ in 1992.
 (1. America 2. Brazil 3. Japan)
2. As per the National Forest Policy forest should be on _____ land of the country.
 (1. $\frac{1}{3}$ 2. $\frac{1}{4}$ 3. $\frac{1}{5}$)
3. Dunlep and Ketan have shown main _____ factors in the ecological complex.
 (1. 4 2. 5 3. 6)
4. A report with the name _____ was published in the year 1988.
 (1. My future 2. Our future 3. Our common future)
5. _____ % of oxygen prevails in environment.
 (1. 11 2. 21 3. 31)
6. Robert Anger discussed for the first time Acidic Rain in the year ____.
 (1. 1862 2. 1872 3. 1972)
7. _____ has shown certain differences between the rules of nature and human society.
 (1. Weber 2. Dunlep 3. Engels)
8. The industrial development _____ environment.
 (1. develops 2. destroys 3. studies)
9. _____ is the demand of present time.
 (1. Sustainable Development 2. Development 3. Progress)
10. The demand for energy goes on gradually _____.
 (1. Reducing 2. Increasing 3. Fluctuating)

Q.2 What is environment ? Explain the subject matter of environmental sociology. [15]

OR

Q.2 Show the meaning of environment research and its importance. Explain the various research methods of environment research. [15]

Q.3 Explain in detail the relation between human population and environment, [15]

OR

Q.3 What is development ? Show in detail importance of sustainable development in the 21st century. [15]

Q.4 What is Air pollution ? Explain its reasons, effects and remedies. [15]

OR

Q.4 What is energy ? Give information in detail about its nature, source and types. [15]

Q.5 Write short notes: [15]

- (1) Environment and Law
- (2) Public Hearing for Environment

OR

Q.5 Write short notes: [15]

- (1) Radha Kamal Mukherjee's ideas about environment
- (2) Karl Marx's ideas about environment

ગુજરાતી તરજૂમો

નોંધ: બધા જ પ્રશ્નોના ઉત્તર આપો.

કુલ ગુણ: ૭૦

પ્ર.૧ યોગ્ય વિકલ્પ પસંદ કરી ખાલી જગ્યાના જવાબ ઉત્તરવહીમાં લખો. (૧૦)

૧. ૧૯૯૨માં માં રીઓડી જાનેરો ખાતે બીજી પૃથ્વી પરિષદનું આયોજન થયું હતું.
(૧. અમેરીકા ૨. બ્રાઝીલ ૩. જાપાન)
૨. રાષ્ટ્રીય વનનીતિ અનુસાર દેશની જમીન ઉપર જંગલો હોવા જોઈએ.
(૧. $\frac{1}{3}$ ૨. $\frac{1}{4}$ ૩. $\frac{1}{5}$)
૩. ડનલેપ અને કેટને પરિસ્થિતિશાસ્ત્રીય સંકુલમાં મુખ્ય પરિબળો દર્શાવ્યા છે.
(૧. ૪ ૨. ૫ ૩. ૬)
૪. નામનો અહેવાલ ૧૯૮૮માં પ્રસિદ્ધ થયો હતો.
(૧. માય ફ્યુચર ૨. અવર ફ્યુચર ૩. અવર કોમન ફ્યુચર)
૫. વાતાવરણમાં આશરે % ઓકિસજન રહેલો છે.
(૧. ૧૧ ૨. ૨૧ ૩. ૩૧)
૬. માં રોબર્ટ એન્ગેસે તેજાબી વર્ષાની સૌ પ્રથમ ચર્ચા કરી હતી.
(૧. ૧૮૬૨ ૨. ૧૮૭૨ ૩. ૧૯૭૨)
૭. પ્રકૃતિ અને માનવ સમાજના નિયમો વચ્ચે કેટલાક તફાવતો દર્શાવ્યા છે.
(૧. વેબરે ૨. ડનલેપે ૩. એંગલ્સે)
૮. ઔદ્યોગિક વિકાસ પર્યાવરણનો કરે છે.
(૧. વિકાસ ૨. વિનાશ ૩. અભ્યાસ)
૯. વર્તમાન સમયની માંગ છે.
(૧. ટકાઉ વિકાસ ૨. વિકાસ ૩. પ્રગતિ)
૧૦. ઊર્જાની માંગ ઉત્તરોત્તર થાય છે.
(૧. ઓછી ૨. વધુ ૩. વધ-ઘટ)

પ્ર.૨ પર્યાવરણ એટલે શું ? પર્યાવરણના સમાજશાસ્ત્રના વિષયવસ્તુને સમજાવો. (૧૫)

અથવા

પ્ર.૨ પર્યાવરણ સંશોધનનો અર્થ અને તેનું મહત્વ સમજાવો. પર્યાવરણ સંશોધનની વિવિધ સંશોધન પદ્ધતિઓ સમજાવો. (૧૫)

પ્ર.૩ માનવ વસ્તી અને પર્યાવરણ વચ્ચેના સંબંધને વિગતે સમજાવો. (૧૫)

અથવા

પ્ર.૩ વિકાસ એટલે શું ? ૨૧મી સદીમાં ટકાઉ વિકાસનું મહત્વ વિગતે દર્શાવો. (૧૫)

પ્ર.૪ હવાનું પ્રદૂષણ એટલે શું ? હવાના પ્રદૂષણના કારણો, અસરો અને ઉપાયો સમજાવો. (૧૫)

અથવા

પ્ર.૪ ઊર્જા એટલે શું ? ઊર્જાનું સ્વરૂપ, સ્ત્રોત અને પ્રકારની વિગતે માહિતી આપો. (૧૫)

પ્ર.૫ ટૂંકનોંધ લખો: (૧૫)

૧. પર્યાવરણ અને કાયદો ૨. પર્યાવરણની લોક સુનાવણી

અથવા

પ્ર.૫ ટૂંકનોંધ લખો: (૧૫)

૧. પર્યાવરણ અંગે રાધાકમલ મુખરજીના વિચારો
૨. પર્યાવરણ અંગે કાલ માર્કસના વિચારો

@ @ @